

Nr 34.

Ankom till riksdagens kansli den 22 april 1926 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 § i förordningen den 11 juli 1924 angående postgirorörelse.

I en till riksdagen avlåten, den 25 sistlidna februari dagtecknad proposition nr 189, som hänvisats till bankoutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade

Förslag

till

Förordning

om ändrad lydelse av 3 § i förordningen den 11 juli 1924 (nr 378) angående postgirorörelse.

Härigenom förordnas, att 3 § i förordningen den 11 juli 1924 angående postgirorörelse skall erhålla följande ändrade lydelse:

3 §.

I fråga om skyldighet för den, som önskar erhålla konto i postgirorörelsen (*postgirokonto*), att inbetala visst grundbelopp gäller vad Konungen förordnar

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1926.

Departementschefens yttrande till statsrådsprotokollet är av följande lydelse:

»I 3 § av förordningen den 11 juli 1924 (nr 378) angående postgirorörelse stadgas, att den, som önskar erhålla konto i postgirorörelsen (*postgirokonto*), har att inbetala visst grundbelopp, som ej må från kontot uttagas förr än tre månader efter skedd uppsägning av kontot. Grundbeloppets storlek bestämmas av generalpoststyrelsen, dock må det ej utan Kungl. Maj:ts medgivande sättas högre än 50 kronor.

Bihang till riksdagens protokoll 1926. 8 saml. 24 häft. (Nr 34—38.)

Generalpoststyrelsen.

I en den 20 februari 1926 inkommen skrivelse har generalpoststyrelsen gjort framställning om sådan ändring av ovanberörda författningsrum, att styrelsen i vissa fall skulle kunna medgiva befrielse från skyldigheten att inbetala grundbelopp. Till stöd härför har styrelsen anfört följande:

Enligt vad under hand meddelats generalpoststyrelsen hade inom lotsstyrelsen fråga väckts att utbetala befattningshavare vid lotsverket tillkommande avlöningsmedel över postgirot. Detta uppslag torde hava framkallats därav, att vederbörande inom förenämnda styrelse kommit till den uppfattningen, att den ifrågasatta anordningen skulle för lotsverkets vidkommande verka arbetsbesparande, varjämte man utgått ifrån, att befattningshavarna skulle komma att låta åtminstone någon del av avlöningen såsom sparmedel innestå i postgirorelsen. Ett annat icke oviktigt skäl vore, att många av de i lotsverket anställda tjänstemännen ofta för långa tider åt gången befunne sig på fyrskepp eller i annan sjötjänst, och om dessa befattningshavare icke vidtagit några dispositioner beträffande avlöningarna, bleve dem tillkommande medel under tiden räntelösa.

Förutsättningen för att postgirot skulle av lotsverket på avsett sätt kunna utnyttjas vore emellertid, att för envar vid verket anställd person öppnades postgirokonto. För realiserandet härav uppstode emellertid en viss svårighet genom bestämmelsen att den, som önskade erhålla postgirokonto, hade att inbetala visst grundbelopp. Detta utgjorde för närvarande tjugukronor. Beträffande postgirokonto, som i tjänsteärende erfordrades för statsmyndighet eller för under sådan myndighet lydande ämbets- eller tjänsteman, erlades grundbeloppet av statskontoret utom vad anginge de affärsdrivande verken och riksbanken, vilka själva erlade grundbelopp för sina och underlydande tjänstemäns postgirokonton.

Även med utgång ifrån att det låge i statens intresse, att postgirokonton öppnades för lotsverkets personal, torde sålunda öppnade konton icke kunna anses såsom statskonton, då vederbörande befattningshavare måste äga fri disposition över å respektive konto innestående medel. Om det icke trots detta kunde ordnas så, att statskontoret finge deponera medel för grundbeloppen även för dessa konton, skulle sålunda tjänstemännen själva få insätta ifrågavarande belopp. Man torde emellertid knappast kunna utgå ifrån att de i regel skulle vara hågade till en dylik deposition, som i alla händelser kändes såsom en utgift. Och av en del skulle måhända icke utan viss svårighet depositionen kunna verkställas.

Ville man genomföra anordningen, måste säkerligen någon annan utväg utfinnas. För sin del hölle generalpoststyrelsen före, att den enklaste lösningen vore, att styrelsen bemyndigades att frikalla enskild person, som begärde postgirokonto, från skyldigheten att inbetala grundbelopp, när det ansåges ligga i det allmännas intresse eller vara av social betydelse, att han skaffade sig sådant konto.

I detta sammanhang ville generalpoststyrelsen omnämna, att några skolstyrelser övertvägt att insätta lärarnas avlöningar å för dem öppnade postgirokonton, men att frågan hitintills icke kunnat realiseras på grund av bestämmelsen om grundbelopp.

Statstjänstemän i högre ställning hade ock uttryckt sin sympati för tanken att göra försök med avlöningsmedlens utbetalande över postgirot.

Inom generalpoststyrelsens femte byrå, dit postsparbanks- och postgiroärenden hörde, vore man visserligen nu sysselsatt med en undersökning, huruvida icke sådana anordningar skulle kunna vidtagas, att postsparbanken med större fördel än postgirot skulle kunna användas för ovan angivna ändamål. Ville man anlägga även sådan syn på frågan, att man skulle söka

väcka tjänstemännens intresse för att använda kontona jämväl för uppsamling av sparmedel, hade postsparbanken helt naturligt sitt givna företräde. Emellertid vore det för närvarande omöjligt förutsäga, huruvida problemet med postsparbanken kunde lösas på ett för alla parter tillfredsställande sätt. Och under alla förhållanden syntes den av generalpoststyrelsen ifrågasatta ändringen i förordningen angående postgirorörelse önskvärd.

I detta sammanhang ansåge sig generalpoststyrelsen böra omnämna, att grundbeloppet redan helt och hållet avskaffats i Danmark, där postgirorörelse infördes år 1920. Så långt ansåge sig ej generalpoststyrelsen för närvarande böra gå i sitt förslag.

Med bestämmelsen om inbetalning av visst grundbelopp avsågs huvudsakligen att bereda en viss garanti för att den, som begärde att få postgirokonto öppnat åt sig, verkligen ämnade begagna sig av detsamma. I de fall, som av generalpoststyrelsen nu åsyftas, föreligger uppenbarligen icke behov av en dylik särskild säkerhetsåtgärd. Då härtill kommer att ett fortsatt undantagslöst uppehållande av ifrågavarande villkor för anslutning till postgirorörelsen torde kunna motverka en önskvärd utveckling av rörelsen, synas åtgärder i det syfte, generalpoststyrelsens föreliggande framställning avser, böra vidtagas.

Departements-
chefen.

I detta sammanhang bör emellertid icke förbises, att den även för statsmyndigheterna gällande skyldigheten att inbetala grundbelopp visat sig för dem medföra onödig omgång. Efter verkställd utredning synes därför böra tagas i övervägande, huruvida icke sagda skyldighet bör upphävas, såvitt angår statsmyndigheter och med dem i förevarande hänseende likställda.

För vinnande av erforderlig möjlighet till snabb anpassning i förevarande avseende efter postgirorörelsens utveckling torde det böra överlåtas åt Kungl. Maj:t att meddela nödiga föreskrifter i ämnet.

Den ändring, som vid bifall härtill erfordras i 3 § i förordningen om postgirorörelse, synes lämpligen kunna träda i kraft den 1 juli 1926.»

Utskottet, som finner goda skäl vara anförda för genomförande av den föreslagna förändringen av ifrågavarande författningsrum, har ansett sig böra tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts proposition. Den ändrade lydelsen av förordningen torde, såsom förslaget innehåller, böra träda i kraft den 1 juli 1926.

Utskottet.

Åberopande vad i ärendet förekommit hemställer utskottet,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 189 må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 22 april 1926.

På bankoutskottets vägnar:

K. J. GUSTAFSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:
av första kammaren: herrar *Gustafsson* i Stensholm, *Lindley**, *Pettersson* i Olovstorp, *Dalberg*, *Bondeson*, *Ström**, *Lindgren** och *Bodin**; samt
av andra kammaren: herrar *Eriksson* i Grängesberg*, *Borggren**, *Bäcklund*, *Olsson* i Berg, *Hamrin*, *Lovén*, *Ryberg* och *Svensson* i Betingetorp.

* Ej närvarande vid justeringen.